

Producten Risicomanagement

Inleiding

Om projecten efficiënter en uniformer te beheersen gaat RWS uitbesteden op basis van (Risicomanagement)producten. Om dit te kunnen faciliteren is er de noodzaak om de (Risicomanagement)producten duidelijk op hoofdlijnen te specificeren.

De beoordeling van de uiteindelijk geleverde (Risicomanagement)producten moet evenwel transparant en eenduidig uitgevoerd kunnen worden.

De producten zijn onderverdeeld in onderstaande hoofdcategorieën.

RWS heeft elk (Risicomanagement)product beschreven in een productbeschrijving en een processchema.

De processchema's bevatten de stappen die nodig zijn om te komen tot een succesvolle realisatie van het product. Het staat ON-PB vrij een nadere invulling of verbeteringen voor te stellen voor het werkproces zoals vastgelegd in de productcatalogus tijdens de uitvoering van een nadere overeenkomst. Deze nadere invulling of verbetering kan enkel plaatsvinden na goedkeuring Opdrachtgever.

In de processchema's zijn tevens activiteiten van Opdrachtgever benoemd die een relatie hebben met het proces van ON-PB. Zoals het ter beoordeling aanbieden van een concept product. Indien gesproken wordt van een concept product mag Opdrachtnemer ervan uitgaan dat een product maximaal éénmaal in concept zal worden beoordeeld en besproken. Na verwerking van eventuele opmerkingen volgt geen nieuw concept.

Risicodossier

- RM010A Initieel ingerichte en gevulde risicodatabase
 - Productbeschrijving "Initieel ingerichte en gevulde risicodatabase"
 - Processchema "Initieel ingerichte en gevulde risicodatabase"
- RM020A Risicosessie
 - Productbeschrijving "Risicosessie"
 - Processchema "Risicosessie"
- RM030A Actueel Risicodossier
 - Productbeschrijving "Actueel Risicodossier"
 - Processchema "Actueel Risicodossier"

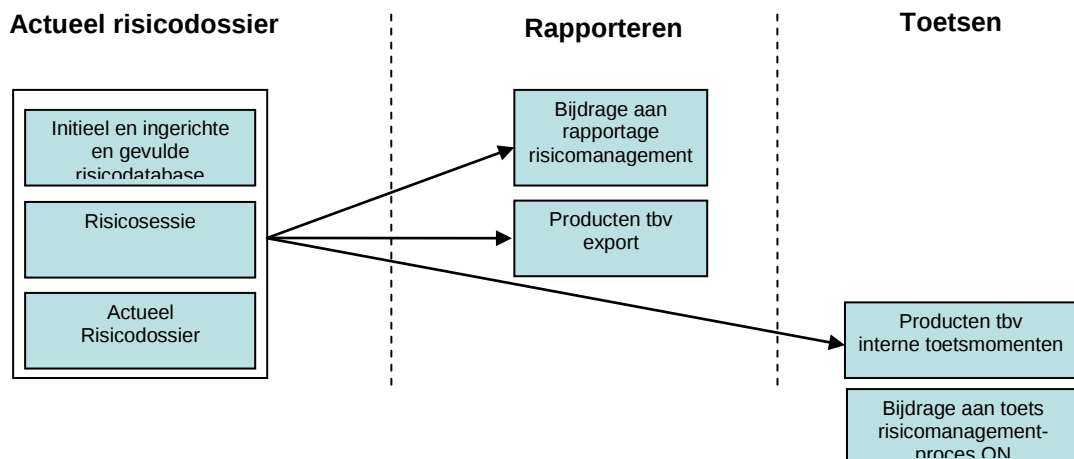
Rapporteren

- RM040A Bijdrage aan rapportage risicomanagement
 - Productbeschrijving "Bijdrage aan rapportage risicomanagement"
 - Processchema "Bijdrage aan rapportage risicomanagement"

Toetsen

- RM050A Producten ten behoeve van interne toetsmomenten
 - Productbeschrijving "Producten ten behoeve van interne toetsmomenten"
 - Processchema "Producten ten behoeve van interne toetsmomenten"
- RM060A Bijdrage aan toets risicomanagementproces ON
 - Productbeschrijving "Bijdrage aan toets risicomanagementproces ON"
 - Processchema "Bijdrage aan toets risicomanagementproces ON"

Producten Risicomanagement

Terminologie

Actualisatie	Actualisatie is het up-to-date houden van het risicodossier.
Actueel risicodossier	Risicodossier waarin de laatste stand van zaken van het project is verwerkt.
AFM	Adviseur Financieel management
AKM	Adviseur Kwaliteitsmanagement
APM	Adviseur Planningsmanagement
ARM	Adviseur Risicomanagement
Export	Tussenproduct uit een risicodatabase, bedoelt voor verdere verwerking.
Freeze	Een freeze is een momentopname van het risicodossier die vastgelegd wordt.
IPB-RM	Integrale Project Beheersing tool, module Risicomanagement
IPM-rolhouders	Projectmanager (PM), Manager Projectbeheersing (MPB), Contract Manager (CM) Technisch Manager (TM), Omgevingsmanager (OM).
OG	Opdrachtgever
ON	Opdrachtnemer
ON-PB	Opdrachtnemer Projectbeheersing
PPI	Probabilistische Planning Infrastructuur, is een risicoplaning waarin de risico's, tijds marges en scenario's zijn opgenomen.
Risicodatabase	De binnen RWS gebruikte tool om het risicodossier in bij te houden, vigerend is IPB-RM (na goedkeuring ook GRIP te gebruiken).
Risicomanagementproces	Het hele proces van opstellen, bijhouden en borgen van de risico's.
SCB	Systeemgerichte Contract Beheersing.
IPB-SCB	Integrale Project Beheersing tool, module Systeemgerichte Contract Beheersing.
Werkwijzer-RWS	De Werkwijzer RWS bevat kaders, handreikingen en best practices.

RM010A Productbeschrijving Initieel ingerichte en gevulde risicodatabase

Algemene beschrijving

De bedoeling van dit product is te komen tot een eerste opzet van de structuur van het risicodossier (inclusief het vullen van het risicodossier). Hieronder verstaan we de basisstructuur van het dossier. Denk hierbij aan de tabellen, de kwantificering, de eigenaren/beheerders, enz. Dit product wordt ingekocht bij de start van een project of bij een fase overgang. De wijze waarop de risico's voor het dossier worden opgehaald staat de ON vrij, maar zit bij het product in.

Doelstelling

Het doel van dit product is om:

- De risicodatabase zodanig in te richten dat in het verdere verloop van het project kwalitatief goede informatie efficiënt gegenereerd kan worden.
- De risicodatabase te vullen met het bestaande risicodossier (in geval van een lopend project) of met een eerste vulling door risico's te inventariseren binnen het projectteam (bij een startend project).

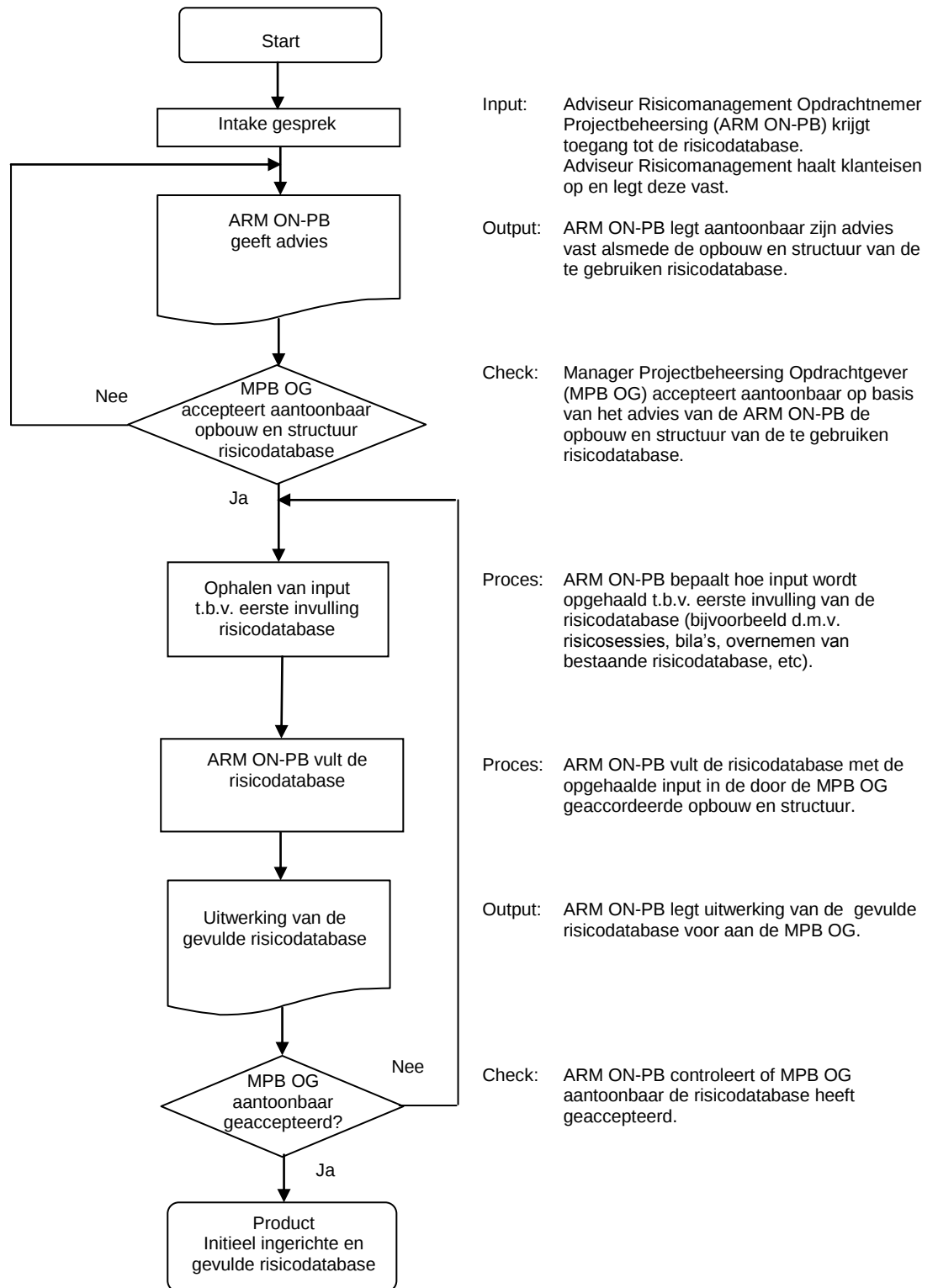
Uitgangspunten

- Processchema "RM010A Initieel Ingerichte en gevulde Risicodatabase".
- Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) heeft toegang tot de door het project gebruikte risicodatabase.
- Werking van de risicodatabase wordt als bekend verondersteld.
- Inspanningen die nodig zijn om tot een eerste vulling van de risicodatabase te komen zijn onderdeel van dit product. Denk hierbij bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, aan risicosessies, bila's, het overnemen van de bestaande risicodatabase, etc..

Producteisen

- Het risicodossier dient ingericht en actueel gehouden te worden in het vigerende, door Rijkswaterstaat ter beschikking gestelde systeem.
- ARM ON-PB dient vooraf in overleg met Manager Projectbeheersing Opdrachtgever (MPB OG) te bepalen welke managementinformatie gegenereerd moet worden.
- De tijdens de intake verzamelde klanteisen dienen aantoonbaar te worden vastgelegd.
- Vòòr de eerste vulling van de risicodatabase dient de structuur en opbouw van de risicodatabase bepaald te zijn. Basis voor de eerste vulling van de risicodatabase is dat de ARM ON-PB een risico inventarisatie uitvoert.
- Het product moet worden geleverd door een ARM ON-PB met aantoonbare ervaring op het gebied van risicomanagement.
- Het product moet aantoonbaar geaccepteerd zijn door de MPB OG.
- Er dient gewerkt te worden conform de geldende kaderdocumenten van Risicomanagement, zoals die in de Werkwijzer RWS zijn opgenomen onder het activiteitencluster "beheren risico's en kansen".
- Het beoogd resultaat is een initieel Initieel Ingerichte en gevulde Risicodatabase ingerichte en gevulde risicodatabase. Hoe dit resultaat bereikt zou kunnen worden is te zien in het processchema RM010A Initieel ingerichte en gevulde risicodatabase.

RM010A Processchema Initieel ingerichte en gevulde risicodatabase

RM020A Productbeschrijving Risicosessie

Algemene beschrijving

De bedoeling van dit product is het verkrijgen van informatie door middel van het organiseren van een risicosessie. Het organiseren van een risicosessie is een manier om informatie te verzamelen voor het risicodossier, daarom valt het organiseren van een risicosessie in de regel onder het product actueel risicodossier. Is het doel echter breder dan alleen informatie verzamelen voor het actueel houden van het risicodossier, dan kun je er voor kiezen om naar behoefte het product risicosessie apart in te kopen.

Doelstelling

Het doel van deze risicosessie is om een bijdrage te leveren aan een specifieke informatiebehoefte van de Manager Projectbeheersing Opdrachtgever (MPB OG).

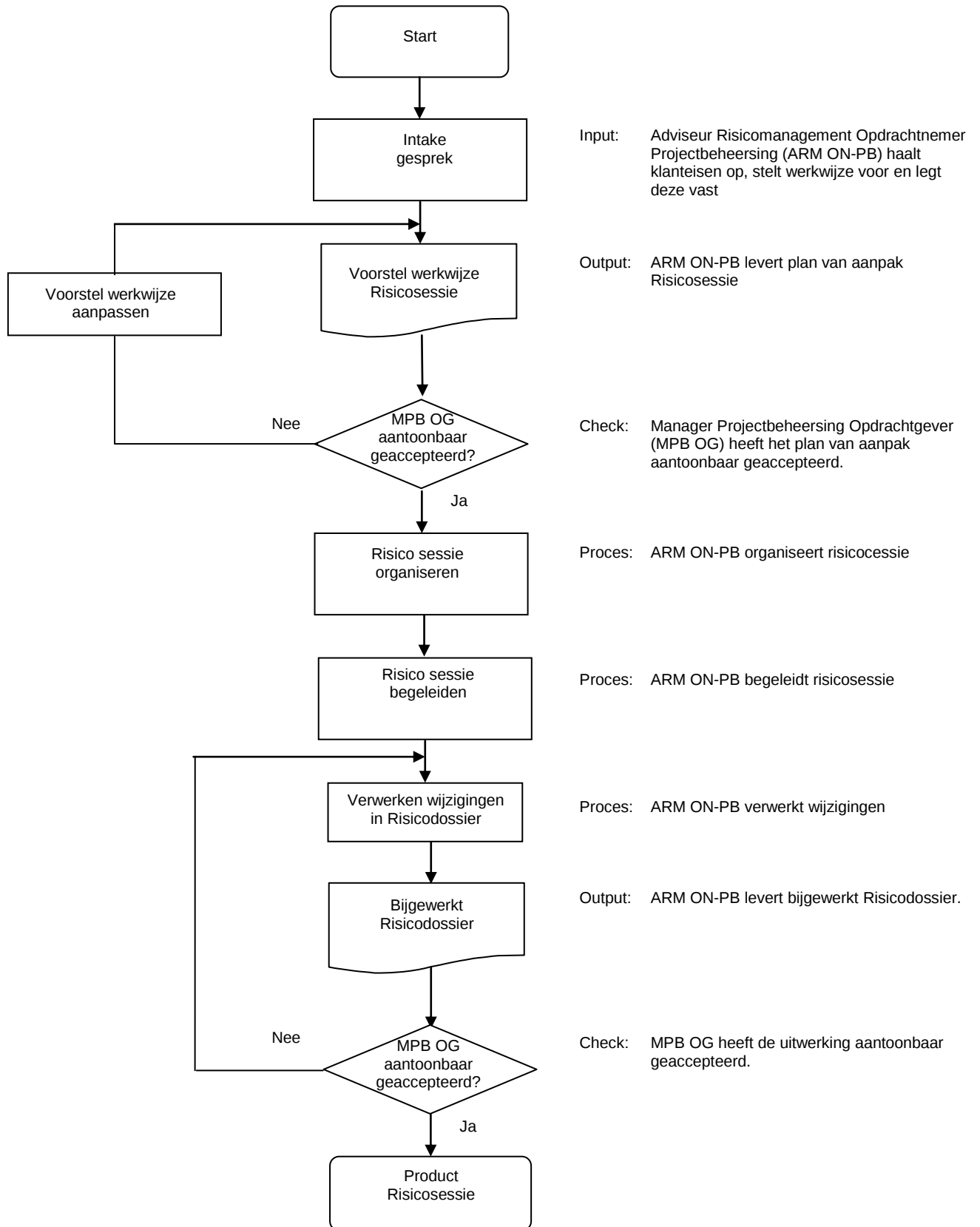
Uitgangspunten

- Processchema “RM020A Risicosessie”.
- Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) heeft toegang tot de door het project gebruikte risicodatabase.
- Werking van gebruikte risicodatabase wordt als bekend verondersteld.
- Risicosessies ten behoeve van actueel risicodossier en risicosessies ten behoeve van inrichten en vullen van de risicodatabase worden niet als een separaat te verrekenen product beschouwd, maar vallen onder de dienstverlening die de opdrachtnemer PB levert.

Producteisen

- In overleg met de MPB OG wordt het thema/onderwerp of doelstelling van de risicosessie bepaald.
- Het product moet worden geleverd door een ARM ON-PB met aantoonbare ervaring op het gebied van risicomanagement.
- Het product moet aantoonbaar geaccepteerd zijn door de MPB OG.
- Er dient gewerkt te worden conform de geldende kaderdocumenten van Risicomanagement, zoals die in de Werkwijzer RWS zijn opgenomen onder het activiteitencluster “beheren risico’s en kansen”.
- Het beoogd resultaat is een uitgevoerde risicosessie welke aantoonbaar voldoet aan de gestelde klanteisen inclusief rapportage. Hoe dit resultaat bereikt zou kunnen worden is te zien in het processchema.

RM020A Processchema Risicosessie

RM030A Productbeschrijving Actueel risicodossier

Algemene beschrijving

Doel van dit product is het genereren van stuurinformatie. Dit gebeurt door het verwerken van informatie, op welke wijze dan ook verkregen, in het risicodossier. Een risicosessie kan hier onderdeel van uit maken. Het uitdraaien van in de ondersteunende systemen beschikbare rapporten en overzichten is onderdeel van het product actueel risicodossier.

Doelstelling

Het doel van een actueel risicodossier is om betrouwbare gegevens te leveren als input voor sturing of rapportage.

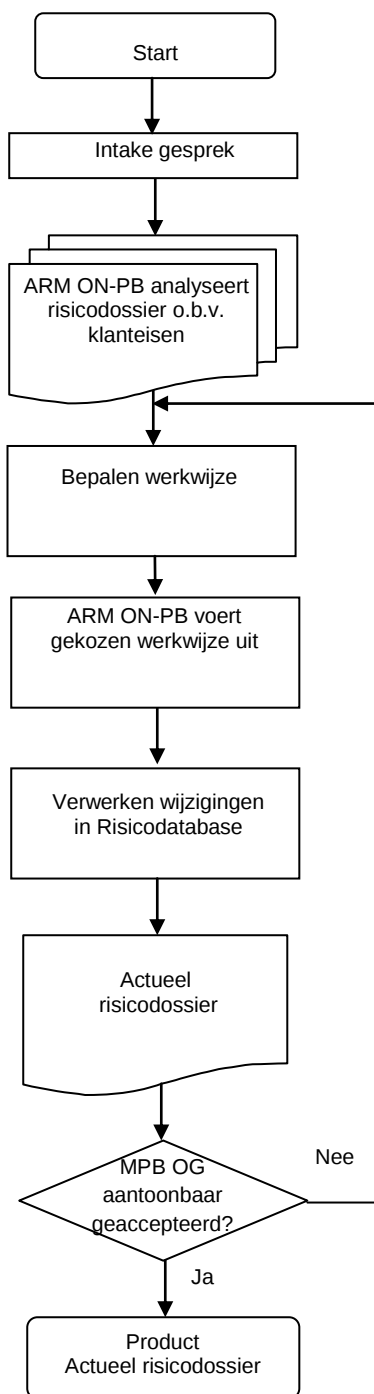
Uitgangspunten

- Processchema “RM030A Actueel Risicodossier”.
- Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) heeft toegang tot de door het project gebruikte risicodatabase.
- Werking van de gebruikte risicodatabase wordt als bekend verondersteld.
- Het project kan onderscheid maken tussen Opdrachtgever risico's en Opdrachtnemer risico's en de frequentie waarmee deze worden geactualiseerd (en/of verwerkt).
- Het actualiseren van het risicodossier kan van invloed zijn op de structuur van de risicodatabase.
- Afwijkende werkwijzen per contractvorm zijn in de Werkwijzer RWS opgenomen onder het activiteitencluster “beheren risico's en kansen”.

Producteisen

- Door de Manager Projectbeheersing Opdrachtgever (MPB OG) wordt vastgesteld wanneer een risicodossier geactualiseerd moet worden. Essentieel bij dit proces is om vooraf te bepalen waarom een actueel risicodossier nodig is, welke gegevens actueel moeten zijn en in welke vorm deze gegevens verzameld en gepresenteerd dienen te worden.
- Het risicodossier dient ingericht en actueel te worden gehouden in het vigerende, door Rijkswaterstaat ter beschikking gestelde systeem.
- Het product moet worden geleverd door een ARM ON-PB met aantoonbare ervaring op het gebied van risicomanagement.
- Het actueel risicodossier moet de stand van zaken per risico op het gewenste detailniveau weergeven.
- De onderbouwing van wijzigingen in het risicodossier moeten in de vorm van notities worden toegelicht en vastgelegd in de risicodatabase.
- Het actueel risicodossier wordt periodiek vastgesteld door het IPM-team. De wijze waarop de vaststelling van het risicodossier uitgevoerd dient te worden, wordt door de MPB OG bepaald.
- Er dient gewerkt te worden conform de geldende RWS kaderdocumenten van Risicomanagement, zoals die in de Werkwijzer RWS zijn opgenomen onder het activiteitencluster “beheren risico's en kansen”.
- Indien het project doet aan Systeemgerichte Contractbeheersing, dan geldt in aanvulling op het kader Risicomanagement ook de handreiking “Procesgericht risicomanagement ten behoeve van SCB”.
- Het product moet aantoonbaar geaccepteerd zijn door de MPB OG.

RM030A Processchema Actueel risicodossier

Manager Projectbeheersing Opdrachtgever (MPB OG) stelt vast dat risicodossier moet worden geactualiseerd en geeft opdracht aan Adviseur Risicomanagement.

Proces: Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) haalt doel en klanteisen bij betreffende IPM-leden op en legt deze vast.

Output: Risicodossier

Proces: Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) bepaalt de wijze van input verzamelen voor :

Bijvoorbeeld:

- Bilateraal of ander overleg
- Risicosessie (een sessie ten behoeve van de totstandkoming van het product Actueel Risicodossier is geen separaat te verrekenen product)
- Overig (o.a. toets op RM proces ON)

Proces: Uitvoeren van de gekozen werkwijze
ARM ON-PB heeft voorzittersrol

Proces: Verwerking wijzigingen door ARM ON-PB

Output: ARM ON-PB levert het actueel risicodossier aan ter acceptatie

Check: ARM ON-PB controleert of MPB OG het actueel risicodossier aantoonbaar heeft geaccepteerd.

RM040A Productbeschrijving Bijdrage aan rapportage risicomanagement

Algemene beschrijving

Het is de bedoeling dat vanuit risicomanagement een bijdrage geleverd wordt aan een maand- en/of T-rapportage (of welke rapportage dan ook nodig is). Dit product vraagt een analyse van het dossier; wat is er de afgelopen periode gebeurd en wat kan het projectteam verwachten, waar moeten we op letten, enz. Voor de T-rapportage is een standaard format beschikbaar in de projectendatabase. Opgemerkt wordt dat de kwaliteit van dit product voor een groot deel bepaald wordt door de analyse en het advies van de Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB).

Doelstelling

Het IPM team beschikt op het juiste moment over actuele risicomanagement informatie, waarmee het team aan zijn rapportageverplichting kan voldoen.

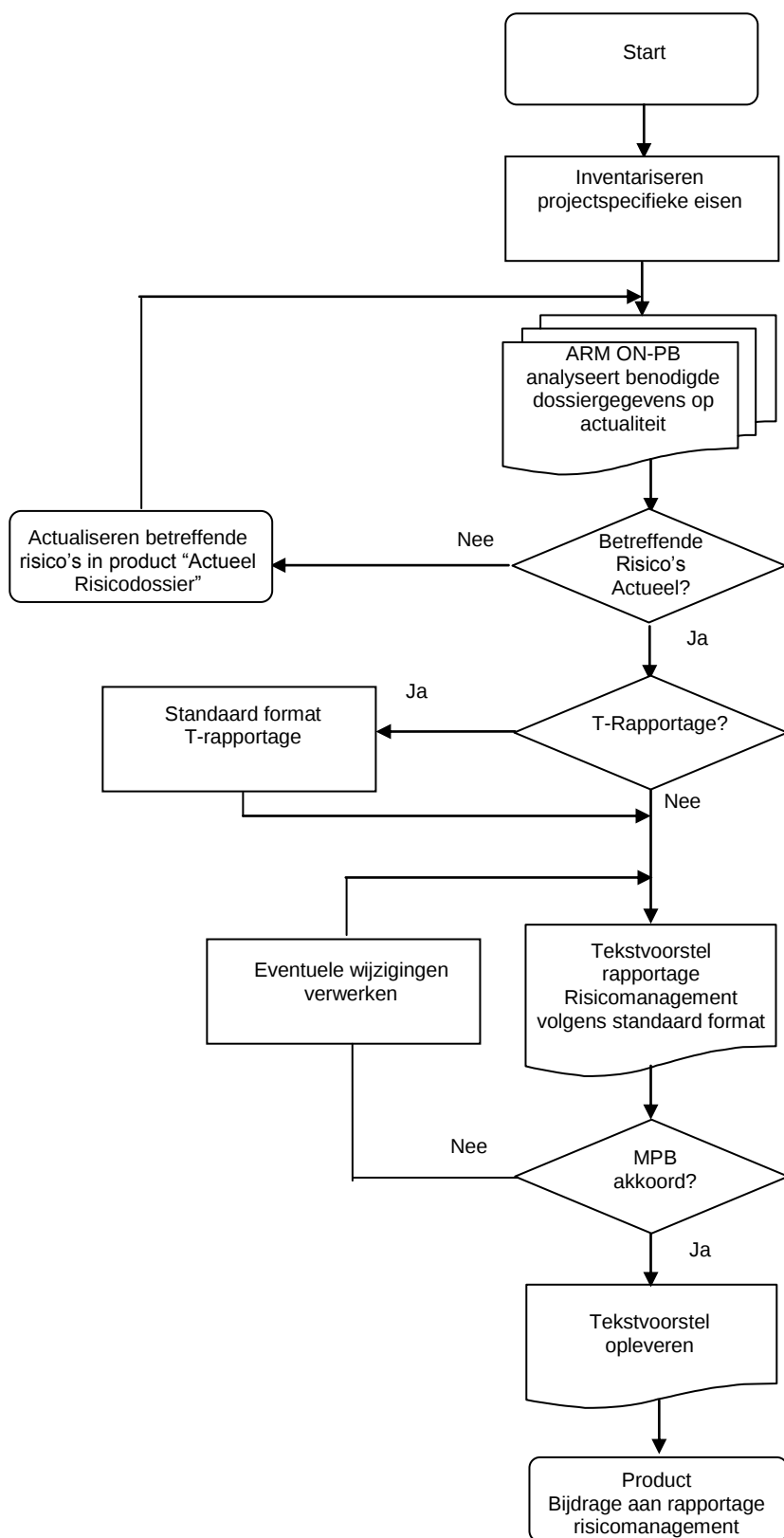
Uitgangspunten

- Processchema “RM040A Bijdrage aan rapportage Risicomanagement”
- Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) heeft toegang tot de door het project gebruikte risicodatabase.
- Werking van gebruikte risicodatabase wordt als bekend verondersteld.
- ARM ON-PB heeft toegang tot, of beschikt over, voorgaande rapportages Risicomanagement.

Producteisen

- ARM ON-PB dient op T-momenten middels een rapportage een bijdrage te leveren aan de T-rapportage met minimaal de volgende risicomanagement informatie: Top 5 endogene risico's voor geld; Top 5 endogene risico's voor tijd; Top 5 endogene risico's voor totale risicoscore; Exogene risico's en Algemene toelichting trends en trendbreuken (opgetreden risico's, grote stijgers, grote dalers, nieuwe risico's, gesloten risico's).
- Indien het project niet via de Projectendatabase rapporteert of daarnaast nog andere rapportages vraagt, moet(en) deze voldoen aan de project specifieke klanteisen.
- Een bijdrage moet:
 - inhoudelijk consistent zijn;
 - aansluiten op eventuele eerdere versies;
 - Het product moet worden geleverd door een ARM ON-PB met aantoonbare ervaring op het gebied van risicomanagement;
 - Het product moet aantoonbaar zijn geaccepteerd door de Manager Projectbeheersing Opdrachtgever (MPB OG).
- Er dient gewerkt te worden conform de geldende kaderdocumenten van Risicomanagement, zoals die in de Werkwijzer RWS zijn opgenomen onder het activiteitencluster “beheren risico's en kansen”.

RM040A Processchema Bijdrage aan rapportage risicomangement

Proces: Adviseur Riscomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) inventariseert doel en haalt klanteisen op in het kader van inhoud (kwaliteit, kwantiteit, informatiebehoefte, etc) en format op en legt deze vast.

Input: ARM ON-PB heeft toegang tot:
- Risicodatabase
- Voorgaande rapportages

In geval van T-rapportage:
- Actuele gegevens projectendatabase
- Voorgaande T-rapportage m.b.t. Riscomanagement.

Check: ARM ON-PB beoordeelt actualiteit risicodossier.

Check: Betreft het hier een bijdrage aan de T-rapportage ?

Proces: ARM ON-PB genereert standaard format T-rapportage vanuit GRIP/Relatics (indien van toepassing).

Proces: ARM ON-PB verwerkt eventuele wijzigingen.

Check: Manager Projectbeheersing Opdrachtgever (MPB OG) is akkoord met het tekstvoorstel.

Output: ARM ON-PB levert tekstvoorstel aan MPB OG.

RM050A Productbeschrijving Producten ten behoeve van interne toetsmomenten

Algemene beschrijving

De bedoeling van dit product is het verzamelen van informatie, het analyseren van de informatie en het communiceren van de informatie. In de regel zal het product bestaan uit een specifieke uitdraai van het risicodossier met een toelichtende memo.

Doelstelling

Het doel van dit product is om een compleet en overzichtelijk beeld te geven, conform klanteisen, specifiek voor een intern toets moment.

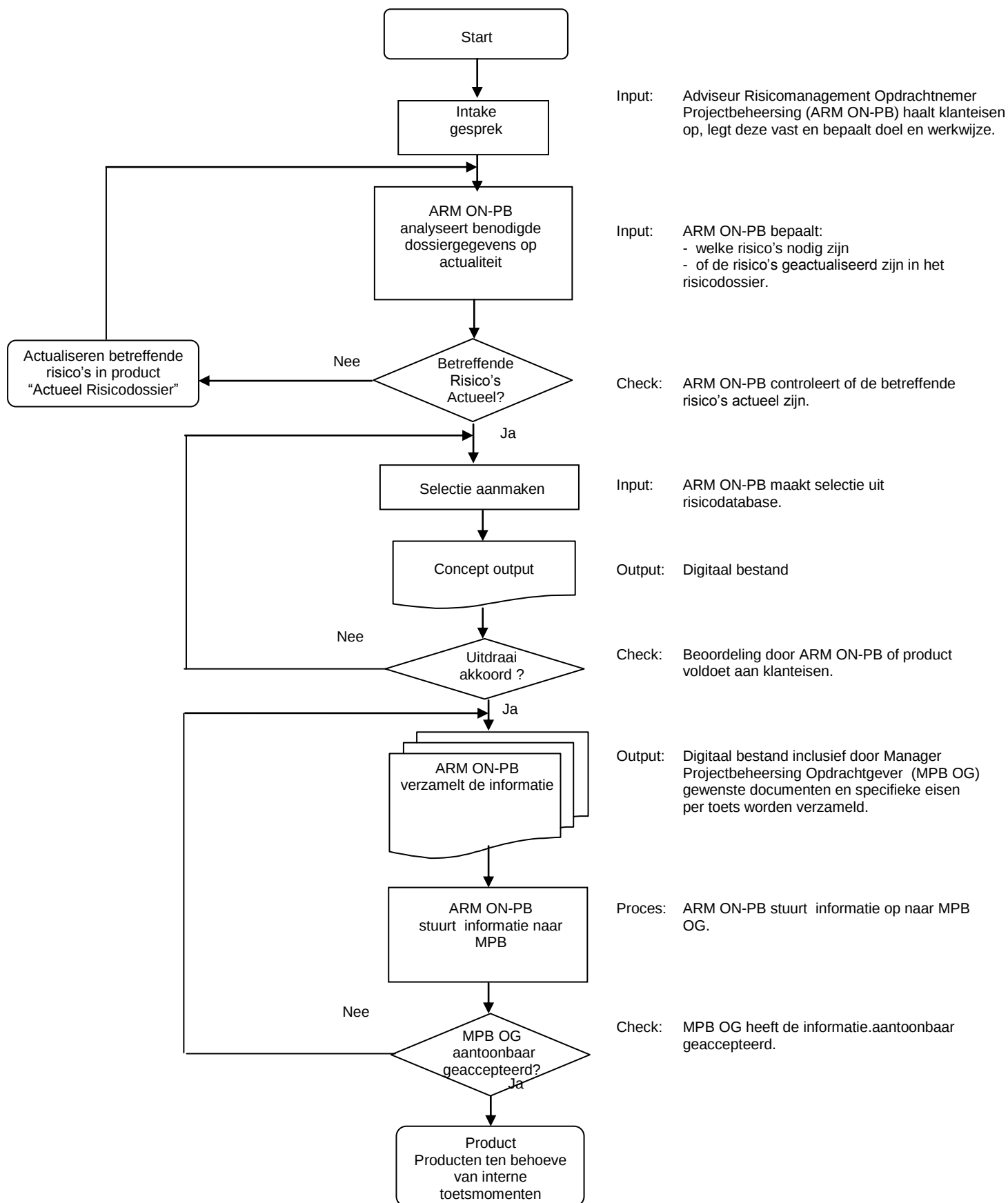
Uitgangspunten

- Processchema “RM050A Producten ten behoeve van interne toetsmomenten”.
- Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) heeft toegang tot de door het project gebruikte risicodatabase.
- Werking van gebruikte risicodatabase wordt als bekend verondersteld.
- ARM PB-ON heeft toegang tot, of beschikt over, voorgaande rapportages van het betreffende interne toetsmoment.
- De interne toetsmomenten zijn:
 - Gate Review
 - Tenderboard (CTB en ITB)
 - KAd-toets
 - Claimscan
 - LTR-toets
- Onder Risicomanagementinformatie wordt verstaan: een uitdraai van (een deel van) het risicodossier.

Producteisen

- Het product moet worden geleverd door een ARM ON-PB met aantoonbare ervaring op het gebied van risicomanagement.
- Het product moet aantoonbaar zijn geaccepteerd door de Manager Projectbeheersing Opdrachtgever (MPB OG).
- Er dient gewerkt te worden conform de geldende kaderdocumenten van Risicomanagement, zoals die in de Werkwijzer RWS zijn opgenomen onder het activiteitencluster “beheren risico’s en kansen”.

RM050A Processchema Producten ten behoeve van interne toetsmomenten

RM060A Productbeschrijving Bijdrage aan toets risicomanagementproces ON

Algemene beschrijving

Het is de bedoeling dat een inhoudelijke bijdrage wordt geleverd aan de toets op het risicomanagementproces bij de Opdrachtnemer (ON). De Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) is immers de deskundige op dit vakgebied. Samen met de (Lead) Auditor en/of de Toetscoördinator bereidt de ARM ON-PB de toets voor en is de ARM ON-PB eventueel aanwezig bij het uitvoeren de toets.

Doelstelling:

Het leveren van inhoudelijke deskundigheid bij het toetsen van het risicomanagementproces bij ON in het kader van Systeemgerichte Contractbeheersing (SCB).

Uitgangspunten:

- Processchema “RM060A Bijdrage aan toets Risicomanagementproces ON”.
- Productbeschrijving en Processchema “RM030A Actueel Risicodossier”.
- Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) heeft toegang tot de door het project gebruikte risicodatabase.
- Werking van gebruikte risicodatabase wordt als bekend verondersteld.
- Kwaliteitsplannen Opdrachtnemer.
- De (Lead) Auditor is verantwoordelijk voor de uitvoering van de toets.
- De Adviseur Risicomanagement Opdrachtnemer Projectbeheersing (ARM ON-PB) heeft in dit proces de rol van inhoudelijk deskundige op het gebied van Risicomanagement.
- De Contractmanager (CM) beslist of een toets op het risicomanagementproces van een opdrachtnemer uitgevoerd dient te worden.

Producteisen:

- De toets dient te voldoen aan het kader Contractbeheersing Rijkswaterstaat.
- Het product moet worden geleverd door een ARM ON-PB met aantoonbare ervaring op het gebied van risicomanagement.
- De ARM ON-PB is aantoonbaar betrokken bij het voorbereiding, uitvoering en afronding van de toets.
- Er dient gewerkt te worden conform de geldende kaderdocumenten van Risicomanagement, zoals die in de Werkwijzer RWS zijn opgenomen onder het activiteitencluster “beheren risico’s en kansen”.

RM060A Processchema Bijdrage aan toets risicomanagementproces ON

